

jaarverslag 2017

de Bibliotheek
Zeeuws-Vlaanderen

Literatuur bezit
het vermogen ons met
andermans ogen
te laten zien

Gerrit Komrij

Inhoudsopgave

pagina 3	Voorwoord
pagina 4	de Bibliotheek voor volwassenen
pagina 8	Uitgelicht: de Bibliotheek in Sas van Gent
pagina 9	Interview boekverwerking
pagina 10	de Bibliotheek voor de jeugd van 0 - 12 jaar
pagina 15	Uitgelicht: de beste lezer van Zeeland
pagina 15	Uitgelicht: de vrijwilligers van de Bibliotheek
pagina 16	Monitor de Bibliotheek op School
pagina 18	Uitgelicht: Prentenboekenbingo
pagina 20	Klantentevredenheidsonderzoek
pagina 21	Bestuur & organisatie
pagina 21	Risico-inventarisatie
pagina 22	Cijfers
pagina 23	Cijfers e-books

Klanten geven rapportcijfer 8 aan Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

Om onderdeel te blijven van de landelijk samenwerkende Bibliotheken is het noodzakelijk dat onze organisatie elke vier jaar wordt doorgelicht. Alle aspecten van het bibliotheekwerk en de organisatie komen daarbij aan bod. In december is Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen door twee auditoren bezocht en zijn er gesprekken geweest met talloze mensen binnen en buiten de organisatie.

Hun conclusie was eenvoudig: Bibliotheek voldoet ruimschoots aan de eisen en is weer gecertificeerd voor 4 jaar.

Een belangrijk onderdeel van de certificering is een klantentevredenheidsonderzoek. Dit onderzoek is in oktober gehouden. Bijna 1.300 klanten hebben de vragenlijst ingevuld en gaven de Bibliotheek een 8; een cijfer waar we natuurlijk erg blij mee en trots op zijn.

Waar we ook trots op zijn is op de grote hoeveelheid antwoorden die zijn gegeven op de vraag 'wat zou u veranderen als u directeur van de Bibliotheek was?' Maar liefst 40 pagina's konden worden gevuld met de suggesties die door klanten zijn gegeven. Verderop in dit jaarverslag staat een korte samenvatting van de uitkomsten van het klantentevredenheidsonderzoek.

Het derde onderzoek dat we vorig jaar hebben uitgevoerd was de Risico-inventarisatie. In dit onderzoek wordt bepaald in hoeverre onze medewerkers en onze klanten risico's lopen bij een bezoek aan de Bibliotheek. Denk daarbij aan brandveiligheid of vluchtroutes. Omdat er 14 bibliotheekvestigingen in Zeeuws-Vlaanderen zijn, was dit een uitgebreid onderzoek. De resultaten zijn in dit jaarverslag terug te lezen.

Daarnaast hebben alle Zeeuwse Bibliotheek-organisaties gezamenlijk een 'innovatie-agenda' opgesteld. Hierin staan onderwerpen benoemd waar in Zeeland efficiënter kan worden (samen)gewerkt en de dienstverlening aan onze klanten kan worden verbeterd. Ondanks dat de voortgang hierin wat moeizaam is, zijn de verwachtingen hooggespannen.

Gelukkig was er meer te doen dan alleen maar onderzoeken. De vernieuwing van de Bibliotheek in de afgelopen jaren begint zijn vruchten af te werpen. Veel vaker komen mensen niet meer alleen naar de Bibliotheek om boeken te lenen, maar wordt er ook gestudeerd, vinden mensen elkaar, wordt de ruimte gebruikt om te werken en te lezen. De cursussen die aangeboden worden, zijn nog steeds goed bezocht.

Een belangrijk onderwerp voor 2017 (en de komende jaren) is de aandacht voor laagtaalvaardigheid en de problemen die dit met zich meebrengt. Er zijn vorig jaar maar liefst 65 taalvrijwilligers opgeleid die mensen helpen de Nederlandse taal onder de knie te krijgen. Ook digitaalvaardigheid stond weer hoog op de agenda en alle trainingen waren weer volgeboekt.

De verdere uitbouw van de Bibliotheek op School, waarbij medewerkers van de Bibliotheek samen met het schoolteam extra aandacht geven aan lezen, woordenschatontwikkeling en mediavaardigheid blijkt succesvol: het aantal door de kinderen gelezen boeken stijgt fors.

De Bibliotheek als grootste leverancier van digitale boeken wordt steeds vaker benut; het aantal uitgeleende e-books is dan ook met 50% gestegen.

Iedereen is dus van harte welkom bij Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen. Ik hoop u snel een keer te ontmoeten in een van onze vestigingen.

Veel lees- en kijkplezier.

Met vriendelijke groet,

Rudi Crombeen
directeur/bestuurder
Stichting Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen

de Bibliotheek voor volwassenen

Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen biedt volwassenen onbeperkt lees-, luister- en kijkplezier, interessante activiteiten, cursussen en workshops. Men kan gebruik maken van de studieplekken, de boeken aan huis laten brengen, voorleesvrijwilliger worden en nog veel meer. Het zou te veel zijn om alle activiteiten op te nemen in dit jaarverslag. Daarom een greep uit de gebeurtenissen in 2017.

Samenwerking belastingdienst

Belastingzaken doen, dat kan vanaf 2017 ook in de Bibliotheek. Om zelf aangifte te doen, kunnen klanten gebruikmaken van de gratis faciliteiten in de Bibliotheek. Naast de cursussen Klik&Tik en Digisterker mag er gratis gebruik gemaakt worden van computers in Bibliotheek Hulst, Oostburg en Terneuzen voor de aangifte. Ook mogen documenten voor de belastingdienst gratis geprint worden.

De computercursus voor beginners **Klik&Tik** wordt wekelijks gegeven. Deelnemers volgen de cursus in eigen tempo.

De cursus **Digisterker**, omgaan met de digitale overheid wordt twee keer per jaar gegeven. In het gebouw van de Computerclub Breskense Senioren, in het Kaaik in Zuidorpe en in Bibliotheek Terneuzen.

De **Tabletcafés** in Bibliotheek Axel, Oostburg en Terneuzen zijn een vaste waarde geworden en worden maandelijks druk bezocht.

In juni 2017 wordt het eerste **Taalcafé** gehouden in Bibliotheek Terneuzen. Twee keer per maand verzorgen speciaal daarvoor opgeleide taalvrijwilligers een informele bijeenkomst. Volwassenen die het Nederlands nog niet helemaal machtig zijn verbeteren aan de hand van wisselende thema's hun taalvaardigheid.

De **Basistraining taalvrijwilliger** wordt gehouden in de drie hoofdstedelingen, Hulst, Oostburg en Terneuzen. Zo worden er 65 taalvrijwilligers opgeleid.

Voor het **herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden** vinden er in december diverse trainingen plaats. In totaal worden er 115 medewerkers

Taalpunt

en vrijwilligers van de Gemeenten, Welzijnsorganisaties, en Regionaal Bureau Leerlingzaken Zeeuws-Vlaanderen. Ook de bibliotheekmedewerkers volgen deze training die gegeven wordt door de Stichting Lezen & Schrijven.

Met de opgebouwde expertise wordt een **Taalpunt** een must, in september 2017 wordt dan ook het eerste Taalpunt in Bibliotheek Terneuzen geopend. Daarna volgen al snel Hulst en Oostburg.

Het Taalpunt ondersteunt mensen die Nederlands leren of de taal willen oefenen. Hierbij werken Bibliotheek, gemeente, welzijnsorganisaties en andere partners samen. Stichting Lezen en Schrijven geeft bibliotheken ondersteuning via het programma

Taalhelden

Taal voor het Leven.

In september 2017 worden in Bibliotheek Terneuzen tijdens de **Provinciale Taalheldenverkiezing** de Zeeuwse TaalHelden door wethouder Jack Werkman bekendgemaakt: Elena Dieleman uit Goes (Taalcursist), Frans Passenier uit Middelburg (Taalbegeleider) en Peter van Heerbeek uit Sluiskil (Bruggenbouwer). TaalHelden zijn mensen die zich bijzonder verdienstelijk inzetten voor een beter getletterd Nederland.

Tijdens het **Zeeuws-Vlaams Dictee der Nederlandse taal** wordt vooruit gelopen op de verhuizing van Bibliotheek Terneuzen. Schrijver Marc de Smit heeft een uitermate boeiende tekst samengesteld getiteld 'Weg van hier?'. Het is een gezellige en drukke avond, voor velen een jaarlijks weerzien. Deelnemers komen uit Nederland (o.a. Harderwijk, Leeuwarden, Goes en Zaamslag) en België (o.a. Lembeek,

Een van de winnaars van het Zeeuws-Vlaams Dictee der Nedervlandse Taal

Brugge, Maaseik en Vilvoorde). In de categorie liefhebbers wint Gosse Kamminga uit Zeedorp en in de categorie specialisten Joost Verheyen uit Beringen-Paal België.

De **Boek-aan-huisdienst** zorgt dat mensen die niet meer in staat zijn naar een vestiging te komen toch kunnen blijven lezen. De consulent senioren coördineert de service en zorgt dat vrijwilligers de boeken bij de mensen thuis brengen en ook weer ophalen. In residentie De Mariahoeve in Oostburg verzorgen cliënten van Tragelzorg de haal- en brengservice. Op deze manier worden er in totaal 2.754 boeken uitgeleend.

Negen **Woonzorgcentra**/instellingen in Zeeuws-Vlaanderen maken gebruik van ons aanbod. Zij ontvangen een collectie van vijftig boeken, met eventueel een aantal extra banden, die om de vier maanden wordt gewisseld. Het uitlenen wordt door vrijwilligers verzorgd.

Een aantal keer per jaar worden er **cursussen internetbankieren** aangeboden, in samenwerking met ING en Rabobank in Bibliotheek Terneuzen. Hiervan wordt dankbaar gebruik gemaakt. De workshops worden verzorgd door medewerkers van de betreffende banken.

In Bibliotheek Oostburg wordt een opmerkelijke **boekpresentatie** gehouden, in samenwerking met woonzorgcentrum Coensdike te Aardenburg. Het betreft de uitgave 'Ik heb dementie' met daarin 50 openhartige brieven van mensen met dementie. Twee van de briefschrijvers vertellen hun verhaal.

In het kader van 100 jaar Fiep Westendorp en de bijbehorende tentoonstelling, worden er in Bibliotheek Terneuzen, Hulst en Oostburg **Takkie haakcafés** gehouden, Hierbij worden respectievelijk Stichting Steunpunt, het breicafé van mevr. Serrarens en de Winkel van Sophie betrokken. Het resultaat, 28 hondjes,

Leeftijdscategorieën	
Verhalen	
AP	Peuters media voor peuters van 0 tot 4 jaar
AK	Kindert media voor kinderen van 4 tot en met 6 jaar
AA1-4	Eerste leesboekjes eerste leesboekjes, 400 woorden 1 tot en met 4
A	2 tot en met 8 jaar media voor kinderen van 2 tot en met 8 jaar
B	9 tot en met 12 jaar media voor kinderen van 9 tot en met 12 jaar
C	13 jaar en ouder media voor jong van 13 jaar en ouder
Informatieve Media	
AD	4 tot en met 8 jaar informatieve media voor kinderen van 4 tot en met 8 jaar
J	9 jaar en ouder informatieve media voor kinderen van 9 jaar en ouder

*Fiep haken
in Terneuzen*

wordt geschonken en officieel overhandigt aan Veilige Opvang Zeeland.

Passend Lezen, oftewel audioluizen voor mensen die blind, slechtziend of dyslectisch zijn, krijgt steeds meer aandacht. De boeken worden via streaming aangeboden aan leden van de Bibliotheek met een Verklaring Leesbeperking. Een audioposter met boekfragmenten rouleert langs de grote vestigingen.

Passend Lezen

Bibliotheek Sas van Gent enige tijd op andere locatie

MFC De Statie in Sas van Gent is enige tijd gesloten geweest en daarmee ook de Bibliotheek. Omdat er twijfels waren over de veiligheid van de vloerconstructie werd het gebouw 27 oktober 2017 vrij plots uit voorzorg gesloten.

Om de bibliotheekdiensten toch door te kunnen laten gaan zijn we op zoek gegaan naar een tijdelijke locatie. Deze vonden we in zorgcentrum De Redoute, Kamer 003 op de begane grond, eveneens in Sas van Gent. Voor zowel de Bibliotheek als de klanten was dit een goede tijdelijke oplossing. Het was even zoeken in het grote gebouw, maar na het aanbrengen van bewegwijzering

wisten velen de bieb te vinden. Allereerst om materialen in te leveren en naarmate het aantal groeide, ook om boeken te lenen. Klanten stelden het op prijs dat ze toch in Sas van Gent konden blijven lenen. De bewoners van De Redoute verwelkomden de nieuwe bezoekersstroom met open armen. Naast de Bibliotheek vond ook de Stichting Kinderopvang en de GGD daar tijdelijk onderdak.

Vrijdag 24 november kwam de verlossende mededeling dat de vloerconstructie van De Statie veilig bleek te zijn en het centrum weer open kon. Het afhaal- en inleverpunt in De Redoute was daarmee verleden tijd en woensdag 29 november ging de Bibliotheek weer open in De Statie.

Team

boekverwerking

Voordat nieuwe boeken uitgeleend kunnen worden moeten ze eerst 'bibliotheekklaar' worden gemaakt. Dit gebeurt door het boekverwerkingsteam in Bibliotheek Terneuzen. Dit team, bestaande uit Christa de Belie, Ingrid Ollebek en Danielle Buijze, komt iedere donderdag bijeen.

worden er schenkingen aangenomen. Deze exemplaren worden geplastificeerd en aan de beschrijving in de catalogus gekoppeld.

Boeken in grote druk, de grootletterboeken, zijn een zaak apart omdat ze als abonnement aangeboden worden. Soms komt het voor dat boeken de andere kant opgaan, dat wil zeggen terug naar de leverancier, als ze een misdruk bevatten of verkeerd in de kaft zitten.

Vestigingen

Op de begeleidende bon in de doos staat voor welk van de veertien vestigingen het boek bestemd is. Iedere vestiging heeft een apart plekje op de planken achter de bureaus van de boekverwerkers.

De levertijd van boeken kan erg uiteen lopen. Dat en bestellingen door andere mensen uit de organisatie, maakt het uitpluizen van de rekening een hele uitdaging. Nadat alle handelingen gedaan zijn, gaan de boeken met de interne besteldienst de regio in.

Aantrekkelijk

Wat maakt dit werk aantrekkelijk? Direct bij de bron zitten en alle nieuwe titels voorbij zien komen is erg leuk. Ook is het een welkome afwisseling met het werk op andere dagen van de week. Christa werkt in Bibliotheek Hulst, Ingrid in Bibliotheek Axel en Danielle is lees- en mediaconsulent. Hierdoor ontstaat er intensiever contact met collega's die ze anders maar sporadisch zouden zien.

Nieuwe boeken

Wekelijks worden er boeken, dvd's en luisterboeken besteld bij de landelijke leverancier NBD/Bibliion. Bij binnenkomst in Bibliotheek Terneuzen zijn ze al redelijk 'bibliotheekklaar'. Dat wil zeggen, voorzien van een harde kaft, rfid-label en een beschrijving van het boek aan de binnenkant van de kaft. Wat nog moet gebeuren is de exemplaren voorzien van een barcode voorop en deze code koppelen aan de beschrijving in de online catalogus. Ook wordt de rfid-code gesynchroniseerd met de barcode. Dat maakt boeken geschikt voor uitlening via de selfservicebalies. Indien nodig wordt een boek van extra aanduidingen voorzien zoals Makkelijk Lezen en Waar Gebeurd.

Ook worden er boeken gekocht bij de lokale boekhandel. Dit zijn meestal uitgaven over en uit de streek. Sporadisch

de Bibliotheek *voor de jeugd* van 0 - 12 jaar

**Van kleine kinderen grote lezers maken is voor de Bibliotheek een belangrijk streven.
Hiervan hebben kinderen hun hele leven profijt.**

Dit begint al heel vroeg met voorlezen aan een baby's, dreumesen en peuters. Door samen een boekje te lezen wordt de band met het kind versterkt en wordt er tegelijkertijd gewerkt aan de sociale en emotionele ontwikkeling. De Bibliotheek zet daarvoor het programma **BoekStart** in. Een uitgebreide woordenschat en kennis van taal is de basis voor een succesvolle schoolcarrière. Een bonus daarbij is de kennismaking met andere leefwerelden en het aanwakkeren van de verbeelding.

Naast **klassenbezoeken**, de **Nationale Voorleeswedstrijd** en diverse andere landelijke campagnes biedt Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen specifieke educatieve ondersteuning voor de jeugd. Onze zes **lees- en mediaconsulenten** zijn actief op de basisscholen. Zij ondersteunen leerkrachten binnen de basisschool bij de uitvoering van het lees-, taal- en mediabeleid door activiteiten te faciliteren, te organiseren en te ondersteunen.

Hierna volgt een greep uit de educatieve dienstverlening voor kinderen, ouders en professionals en de activiteiten voor de jeugd.

BoekStart Ochtend

Een **leescollectie** of een **themacollectie** is een collectie boeken over een onderwerp naar keuze. De Bibliotheek levert deze collecties aan de basisscholen.

TNZ 245 collecties

SLS 142 collecties

HLT 241 collecties

Bij een **groepsbezoek aan de Bibliotheek** wordt er rond een onderwerp of een boek een programma aangeboden dat zowel leuk als educatief is. Zoals Botje Bij, over ontluikend programmeren en De ongelooflijk bijzondere boekeneter, over het verslinden van boeken. Daarnaast wordt er op alle dBos locaties

TNZ 23 bezoeken

SLS 2 bezoeken

HLT 6 bezoeken

klassikaal geleend. **Leesbevorderingsprojecten** kunnen leesprogramma's zijn maar ook projecten rondom een boek of een onderwerp.

TNZ 38 projecten

SLS 17 projecten

HLT 29 projecten

Bijvoorbeeld Anton kan toveren, Het letterwinkeltje, het ladenkastje Sheherezade en Mannetje Jas.

De **projecten Mediawijsheid**; Diploma Veilig Internet, Digiwijs met Donald Duck en Whatshappy worden gretig afgenomen door de bovenbouw van het basisonderwijs.

Digiwijs met Donald Duck

Voorleesfeest

Voorleesochtend in Sas van Gent

Kinderboekenweek 2017 heeft als thema Griezelen

Er is een programma Kinderboekenweek voor groep 5/6. In zijn totaliteit nemen 1320 leerlingen uit de groepen 5 en 6 deel aan het speciaal voor hen samengestelde programma.

Ook de **buitenschoolse opvang** neemt projecten van de Bibliotheek af:

- Project "Prentenboekenbingo" Mozaïek Sluiskil
- Project "Prentenboekenbingo" Sunkids Sas van Gent

De Nationale Voorleesdagen. Doelstelling

van deze jaarlijkse campagne is het stimuleren van voorlezen aan kinderen die zelf nog niet kunnen lezen. In 2017 is De kleine walvis, geschreven en geïllustreerd door Benji Davies verkozen tot Prentenboek van het Jaar. Dit zijn het aantal bezoeken aan de Bibliotheek samen met de voorleesontbijten voor peuters en kleuters op de locatie .

Voorleesfeest in Bibliotheek Terneuzen Hulst en Oostburg rondom het prentenboek van het jaar.

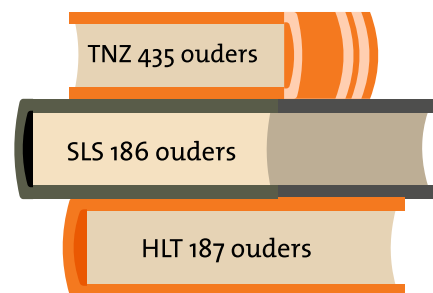
Op verschillende de kindercentra wordt wekelijks voorgelezen door de jeugdconsulent in onder andere Oostburg, Biervliet, Vogelwaarde, Philippine, Sas van Gent, Koewacht, Kloosterzande en Sluiskil.

Elke woensdagmiddag vond er een **voorleesuurkje** plaats in Terneuzen en Hulst. Op dinsdag in Kloosterzande.

De Bibliotheek vervult een coördinerende rol binnen **BoekStart**. Ze reikt de BoekStartpakketten uit aan de ouders, richt een speciale hoek in voor baby's en verzorgt ouderactiviteiten.

"Lezen en literatuur geven glans aan het leven. Om die reden wil ik dat ieder kind kennismaakt met de waarde en het plezier van lezen." Ronald Plasterk, oud-minister van onderwijs, cultuur en wetenschappen

Het aantal bereikte ouders per gemeente is:

Coderdojo

BoekStart

Het **BoekStartkoffertje** bestaat 10 jaar in 2017. Dat jaar zijn er meer dan 60.000 koffertjes met 120.000 babyboekjes door ouders in de Bibliotheek opgehaald. Dit komt neer op 35% van alle Nederlandse ouders met een pasgeboren baby. Ten opzichte van vijf jaar geleden is dat een toename van 50%.

Samen met de GGD wordt er een BoekStart voorleesochtend gehouden in De Statie Sas van Gent

In Bibliotheek Terneuzen wordt er een Boekstart Voorleesochtend georganiseerd in samenwerking met Kentalis rondom 'Jules op de Boerderij'.

Ook op het gebied van **mediawijsheid** is de Bibliotheek actief. Er wordt een **CoderDojo** georganiseerd. Kinderen van 7 tot 12 jaar leren hier programmeren, websites bouwen, apps ontwikkelen, programma's maken of games bouwen. SMZ Training en Support uit Middelburg neemt samen met Stichting Zigzag het initiatief om CoderDojo bekendheid te geven in Zeeland.

Het project Kwetsbaar Online, een project van Indigo Zeeland, streeft ernaar binnen Zeeland het online bewustzijn hierover te vergroten bij kinderen maar ook bij leerkrachten, ouders en diverse professionals die met kinderen werken. Kwetsbaar online heeft in de Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen een partner gevonden

Mediabus

om dit uit te dragen. Samen introduceerden wij het Nationaal Mediapaspoort. Een lesmethode (doorgaande leerlijn) waardoor kinderen niet alleen mediawijs, maar ook krachtiger worden in hun gebruik van de media. In de Week van de Mediawijsheid maakt de speciale **Mediabus** een tournee langs Zeeuws-Vlaamse basisscholen.

In samenwerking met Delta wordt het project **Heel Zeeland digivaardig** uitgevoerd op basisschool Stelle-Zeemeeuw. Leerlingen uit groep 8 maken ouderen wegwijs op de iPad.

Heel Zeeland digivaardig

Om kinderen enthousiast te maken voor de wetenschap wordt er samen met wetenschapsknooppunt Zeeland een **Kidscollege** georganiseerd voor kinderen uit de bovenbouw van het basisonderwijs.

Monique Hagen

Anna Woltz

Schrijversbezoeken voor groep 5 en 6 worden georganiseerd in het kader van de cultuurmenu's van Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen. Deze schrijvers bezoeken Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen in het voorjaar van 2017: Anna Woltz, Anneriek van Heugten, Hans en Monique Hagen, Janneke Schotveld, Marcel van Driel, Marlies Slegers, Reggie Naus en Selma Noort.

Vijftien leerkrachten volgen de **curcus Open Boek 2.0** en worden opgeleid tot leescoördinator basisonderwijs.

Het **ouderpartnerschap** wordt gestimuleerd tijdens (voorlees-) bijeenkomsten op kindercentra en basisscholen.

In samenwerking met Stichting Cultuureducatie heeft de Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen het **project "Vergeet mij nietje"** uitgevoerd op alle basisscholen in Zeeuws-Vlaanderen.

In dit project wordt naar aanleiding van het prentenboek "Vergeet mij Nietje" taal actief gekoppeld aan cultuur. In dit boek geeft schrijfster Milja Praagman op een bijzonder mooie wijze woord en beeld aan emoties van vriendschap.

Vergeet mij nietje

In het kader van **100 jaar Fiep Westendorp** tonen we de daarbij behorende tentoonstelling en organiseren activiteiten. In samenwerking met Toonbeeld wordt er een speciaal Jip & Janneke illustratie atelier gehouden in de Bibliotheek en een Jip en Janneke voorlees- en knutselmiddag in het museum Schooltijd in Terneuzen.

Curcus Open Boek 2.0

De beste voorlezer van Zeeland!

Pien Fermont uit Hulst (St Willibrordusschool) is de Zeeuwse winnares van de Nationale Voorleeswedstrijd en Michelle van Geelen uit Nieuwvliet is winnares van de voorleeswedstrijd Pabo Zeeland. Beiden vertegenwoordigen Zeeland in de landelijke finales.

Vrijwilligers in de Bibliotheek

Vrijwilligers spelen een belangrijke rol in Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen, zowel in de kleine als in de grotere vestigingen. Ook bij cursussen, taalcafé's, de boek-aan-huisdienst en het voorlezen op locatie zijn ze actief.

Taalvrijwilligers zijn speciaal opgeleide vrijwilligers die graag anderen helpen met het verbeteren van een of meerdere basisvaardigheden zoals lezen en schrijven. Ze verzorgen de taalcafés en ondersteunen individueel mensen met taalproblemen.

Bij de boek-aan-huisdienst zijn de vrijwilligers werkzaam ofwel voor de Boek-aan-huisdienst zelf ofwel voor uitleendiensten in woonzorgcentra.

Voorlezen is erg belangrijk, het stimuleert de taalontwikkeling. Het leesplezier staat daarbij centraal, samen lezen is leuk en gezellig. Voorleesvrijwilligers lezen op gezette tijden voor in een Bibliotheek, op een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf.

In de kleine vestigingen is een team van vrijwilligers verantwoordelijk voor het open houden van de bibliotheek. Ze ontvangen en verwelkomen de bezoekers, maken ze wegwijs, assisteren bij het zoeken naar materialen in de Bibliotheek of in de publiekscatalogus, assisteren bij het innemen en uitlenen aan de selfservicebalie, ruimen materialen op en zorgen voor een aantrekkelijke uitstraling van de Bibliotheek.

In de grotere vestigingen, Hulst, Oostburg en Terneuzen, worden vrijwilligers ingezet ter ondersteuning van de Bibliotheek-medewerkers en kunnen ze tevens worden ingezet bij de uitvoering van activiteiten.

Monitor De Bibliotheek op School

Als je als school en bibliotheek gaat samenwerken, wil je niet 'zomaar iets doen'.

Je wilt samen iets teweegbrengen bij de leerlingen, je wilt iets veranderen in hun leesgedrag en leesmotivatie. Je wilt bewust kiezen aan welke doelen je gaat werken en daarna wil je weten of je op de goede weg bent. Daarvoor gebruiken we de monitor.

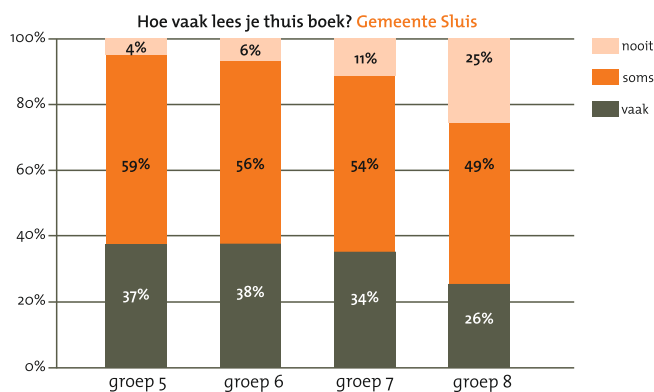
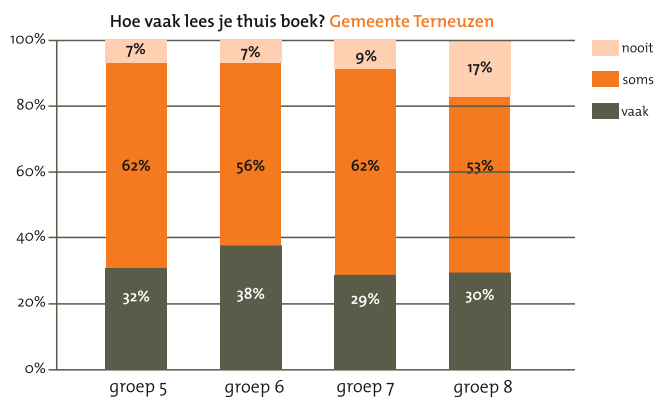
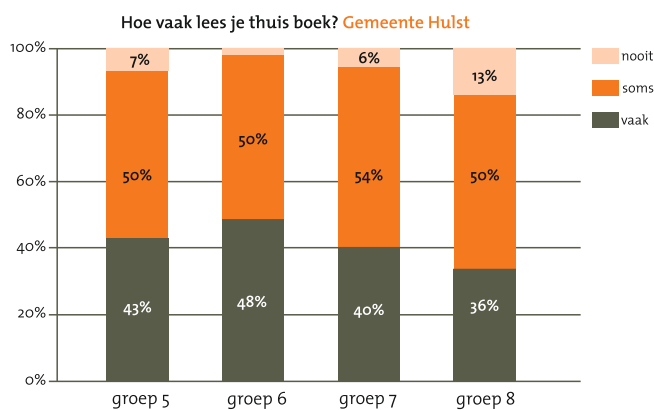
De monitor bestaat uit digitale vragenlijsten voor leerlingen van de groepen 4-8, voor leerkrachten van groep 1-8 en voor leesconsulenten van de bibliotheek. Via deze vragenlijsten worden jaarlijks gegevens verzameld over:

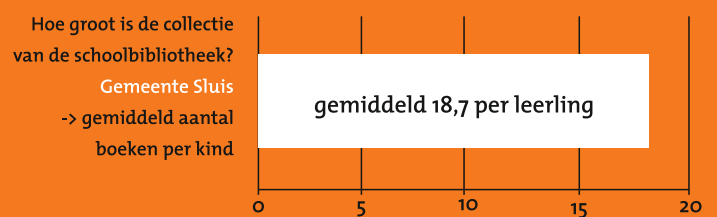
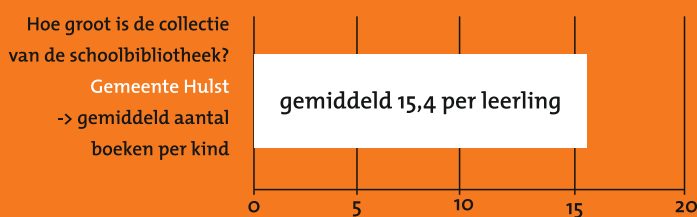
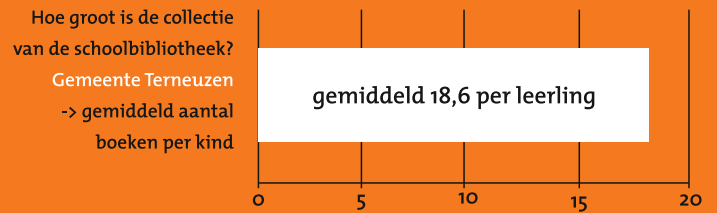
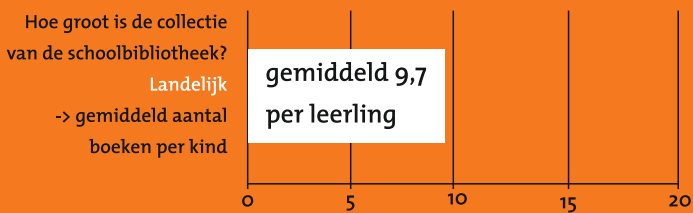
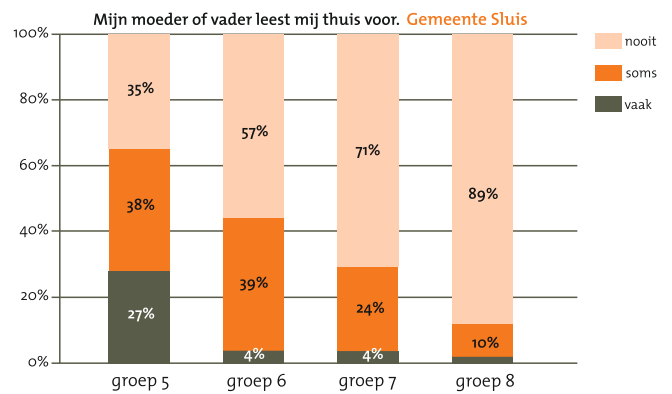
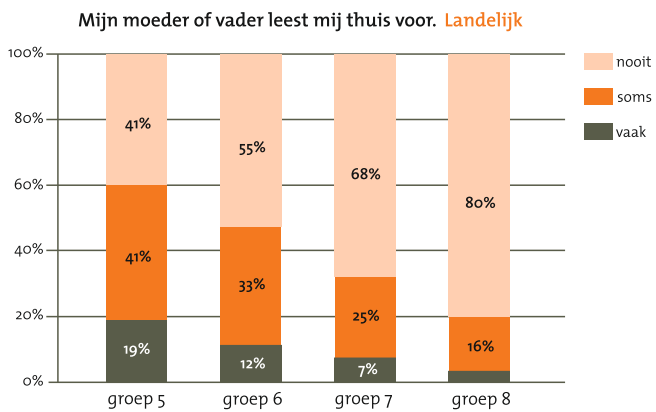
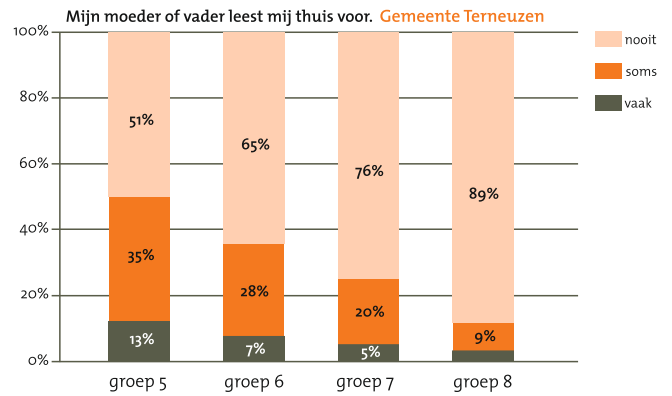
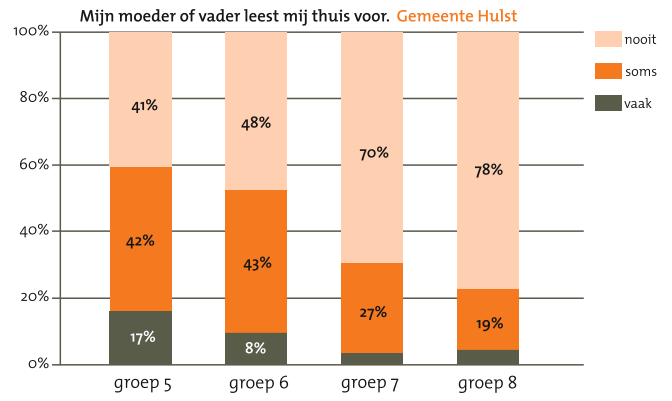
- het leen- en leesgedrag van leerlingen
- de leesmotivatie van leerlingen
- de informatievaardigheden van leerlingen
- het leesbevorderend gedrag van leerkrachten
- het onderwijs in informatievaardigheden

Op de vraag welke boeken favoriet zijn, springt een aantal onderwerpen er echt uit: met stip op één staat humor, gevolgd door griezelen, sport en dieren. Het thema vriendschap sluit de top vijf af.

De kinderen gaven aan dat leesboeken het liefst gelezen worden, gevolgd door stripboeken en informatieve boeken. Tijdschriften staan op nummer vier, gevolgd door gedichten en versjes en prentenboeken worden relatief het minst vaak gelezen.

Hier volgt een aantal resultaten van de Monitor. Eerst ziet u het landelijk gemiddelde, gevolgd door de resultaten van de drie Zeeuws-Vlaamse gemeenten.

De prentenboeken bingo als naschoolse activiteit

bij de BSO van Het Mozaiek in Sluiskil

Onder het genot van siroop en een koekje begon lees- en mediaconsulent Elma Visman met het voorlezen van een “ingepakt” prentenboek, want de prenten moesten nog even geheim blijven. Al luisterend konden de tien kinderen zich een beeld vormen van de Gruffalo: slagtanden, vlijmscherpe klauwen, eeltige knieën, paarse stekels.....

Na het voorlezen mochten de kinderen proberen deze Gruffalo te tekenen. Dat was nog best moeilijk! Dan kwam natuurlijk het spannende moment toen de prenten van het boek tevoorschijn kwamen. O, zo ziet de Gruffalo eruit! Ook de uitgave met een handpop in het boek vonden ze superleuk.

Het volgende prentenboek was “Onder water, boven water” van Annemarie van Haeringen. Een humoristisch verhaal over een spin en een schildpad die elkaar uitnodigen voor hun maaltijd. De spin boven water en de schildpad onder water.

Van dit verhaal had Elma de vertelplaten meegenomen die ze met z'n allen na het voorlezen in de juiste volgorde hebben gelegd.

“Nog 100 nachtjes slapen” van Milja Praagman was het laatste boek dat voorgelezen werd. Misschien voor kinderen uit groep 3 en 4 een beetje kinderachtig maar dat was niet te merken! Ze zaten weer muisstil te luisteren.

Een aantal kinderen werden om half 5 opgehaald door hun ouders. Een mooi moment om even kennis te maken. In het tasje dat meening naar huis zat onder andere een brief voor de ouders met uitleg over de prentenboekenbingo en het boek dat ze uit mochten

Eindelijk was het tijd voor de echte prentenboekenbingo! Er waren twee mama's meegekomen. Gezellig werd er eerst iets gedronken met een koekje en een chocolaatje.

Het was even de vraag of de kinderen nog wisten welke boeken er allemaal voorgelezen waren. Geen probleem, één voor één werden de titels opgenoemd. Iedere keer als er een titel werd gezegd haalde Elma dit prentenboek uit haar tas. Het waren elf titels in totaal.

De bingo werd vol enthousiasme gespeeld. Elma las één of twee zinnen voor uit een prentenboek en de kinderen moesten kijken op hun bingokaart of er een plaatje van dit prentenboek bij stond.

Het ging bij alle kinderen supergoed! Ze herkenden alle zinnen uit de prentenboeken. Geweldig!

Als prijs kreeg iedereen een medaille en een poster van een prentenboek. Die van de Gruffalo was wel erg in trek! Tot slot nog even zelf een boek kiezen en lezen of knutselen.

Tot ziens in de bibliotheek!

kieszen om thuis te lezen.

De volgende bijeenkomst hadden alle kinderen netjes hun boek weer mee dat ze vorige keer hadden meegenomen.

Toen was het alweer de vierde keer van de prentenbingo. "De gele olifant" van Loes Riphagen is een prentenboek zonder woorden.

Eerst liet Elma het hele prentenboek zien met de opdracht om alvast een verhaal te verzinnen. Met verbazing heeft Elma geluisterd naar drie kinderen die om de beurt een heel verhaal vertelden!

Van een prentenboek zonder woorden naar een prentenboek zonder prenten!

Klantentevredenheidsonderzoek

In oktober 2017 is een groot klantentevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Bijna 1.300 klanten hebben de vragenlijst ingevuld en gaven de bibliotheek een 8 als rapportcijfer. Hieronder volgen een aantal gegevens die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen.

Aantal vrouwelijke respondenten: 79%
Aantal mannelijke respondenten: 21%

Bezoek aan de Bibliotheek:
Minstens een keer per week: 20 %
Minstens een keer per twee weken: 50 %

Op woensdag en vrijdag wordt de Bibliotheek het vaakst bezocht. Bijna 50% bezoekt de website tenminste een keer per maand.

Op de vraag wat u zou veranderen als u directeur van de Bibliotheek zou zijn, werd door de helft van de respondenten geantwoord dat zij niets zouden veranderen. De andere helft heeft suggesties aangedragen ter verandering/verbetering.

Hieronder volgt een overzicht van de meeste genoemde suggesties:

- Het aantal boeken is te klein; er moeten meer boeken aanwezig zijn.
- De actualiteit van de boeken verbeteren.
- De openingstijden van de vestiging vergroten.
- De collectie-indeling in werelden vinden sommige klanten lastig. De bewegwijzering van de Bibliotheek mag/kan beter.
- Veel klanten willen graag de bestsellers terug.
- De boeken hoger in de rekken plaatsen.
- Boeken moeten (buiten openingstijden) ingeleverd kunnen worden via een inleverbus.
- Over e-books:
 - Het inloggen en downloaden moet eenvoudiger.
 - De actualiteit van collectie moet worden verhoogd.
 - De uitleenvoorwaarden kunnen ruimer.

Natuurlijk gaat de Bibliotheek aan de slag met deze uitkomsten en suggesties van onze klanten. Vanaf deze plaats in ieder geval hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst.

Bestuur & Organisatie

Ondernemingsraad

In 2017 heeft de Ondernemingsraad vijf keer vergaderd met de directeur/bestuurder.

De OR bestaat uit:

Pleunie de Pree

Annelies Ingels (secretaris)

Henk de Klerk

Marijke Henzen (voorzitter).

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht hanteert voor goed bestuur en toezicht de negen principes van de Governance Code Cultuur.

De samenstelling van de Raad is:

De heer Frank Lafort (voorzitter)

De heer Edwin Kint

De heer Rudy van Haperen

De heer Leen Wille

De heer Peter Pijpelink.

Personeel

Totaal aantal medewerkers: 33 (23,7 fte)

Aantal mannen: 4

Aantal vrouwen: 29

Vrijwilligers

In 2017 zijn er 88 vrijwilligers actief voor en in Bibliotheek Zeeuws-Vlaanderen:

42 voor ouderen

19 voorlezers

38 in de Bibliotheekvestigingen

6 vrijwilligers basisvaardigheden

Risico Inventarisatie en Evaluatie

In 2017 is er een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) van alle vestigingen geweest. Zo'n onderzoek richt zich op de risico's die medewerkers en bezoekers lopen. En op de aanpassingen die eventueel gedaan moeten worden. Uit dit onderzoek zijn onder meer de volgende aanbevelingen gekomen:

- Arbobeleid moet worden vastgesteld.
- De luchtkwaliteit is blijvend onderwerp van aandacht.
- De fysieke belasting (voortdurend met boeken in de weer) moet worden gedoseerd.
- De ontruiming van de vestigingen moet worden geoefend.
- Bureau-instelling bij veel beeldschermwerk dient optimaal te zijn.

Het welzijn van onze medewerkers en bezoekers krijgt hiermee de aandacht die ze verdient.

Cijfers

UITLENINGEN

aantal uitleningen van boeken

558.896

V@school uitleningen

23.345

aantal uitleningen van e-books (heel Zeeland)*

121.957

*zie ook infographic pag. 23

LEDEN

Aantal leden in 2017: 22.841

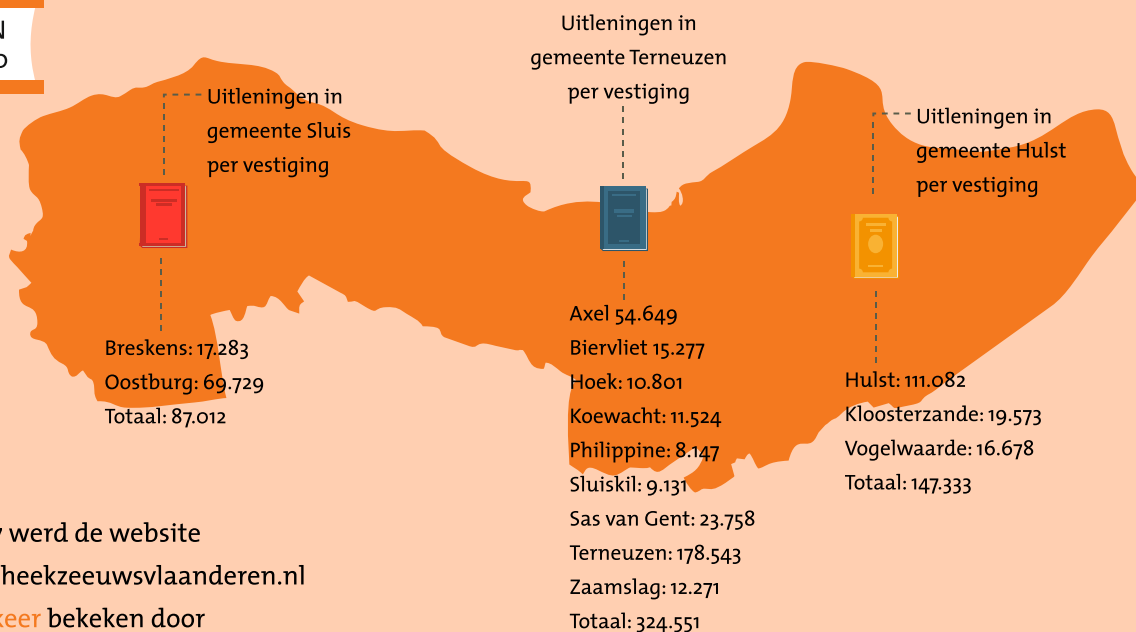

BOEKEN IN DE COLLECTIE

ZEELAND
1.100.000

ZEEUWS-VLAANDEREN
190.000

UITLENINGEN PER GEMEENTE EN KERN

DIGITAAL

In 2017 werd de website bibliotheekzeeuwsvlaanderen.nl 53.112 keer bekeken door 22.917 unieke bezoekers.

Abonnees op de digitale nieuwsbrief: 13.005

Gebruikers van de VakantieBieb: 132

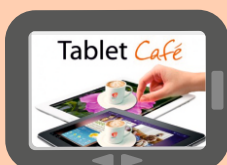
BOEK-AAN-HUISDIENST

In totaal maakten er 40 mensen gebruik van de boek-aan-huisdienst.

Per gemeente is dat 11 in Terneuzen, 17 in Sluis en 12 in Hulst. Samen leenden zij in 2017 2.754 boeken.

TABLET CAFÉ

Aantal bezoekers: 118

in Terneuzen: 46

in Axel: 43

in Oostburg: 29

E-BOOKS IN 2017

Sinds 2014 kunnen leden van de openbare bibliotheek e-books lenen. Elk jaar komen er steeds meer leden met een e-bookaccount bij en worden er meer e-books uitgeleend.

In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books in 2017.

Geregistreerde accounts

31 december waren er **440.949** accounts.

Leners

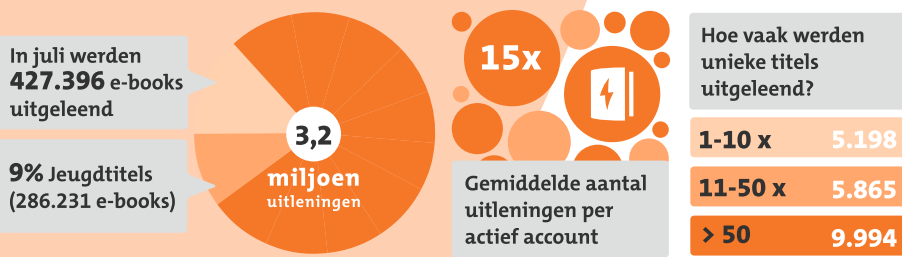

213.358 mensen leenden min. 1 e-book.

Hoe werden de e-books gelezen?

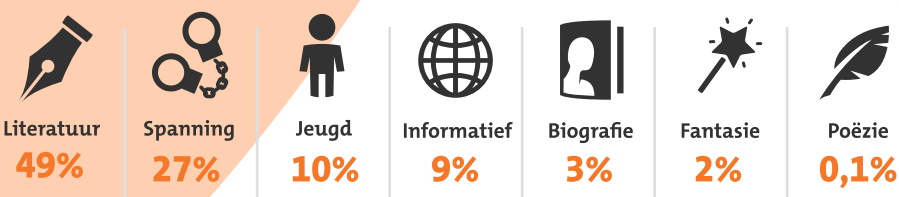

Uitleningen

Er werden dit jaar gemiddeld **267.662** e-books per maand uitgeleend.

Uitleningen per genre

Bron: de Koninklijke Bibliotheek

Cijfers online landelijk

Meest geleende e-books in 2017

- 1 De tolk van Java**
Alfred Birney
- 2 De Amerikaanse prinses**
Annejet van der Zijl
- 3 Neem een geit**
Claudia de Breij
- 4 Verleid door de zon**
Nora Roberts
- 5 Hittegolf**
Suzanne Vermeer

de Bibliotheek
Zeeuws-Vlaanderen

Graag tot ziens
in één van onze
vestigingen.

Colofon

Tekst en foto's:
Bibliotheek
Zeeuws-Vlaanderen
Ontwerp:
Print and Press